

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การปรับกระบวนการทัศนด้านการพึงพาระบบบริการสุขภาพ
ในชุมชนบ้านหนองช้าง อำเภอลำดอง จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน

นางสาวชมพูนุท บุญรักษา

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ อเนก ช่างน้อย ประธานกรรมการ

อาจารย์ จุฑารัตน์ บวรสิน กรรมการ

รองศาสตราจารย์ มนัส ยอดคำ กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับกระบวนการทัศนด้านการพึงพาระบบบริการสุขภาพในชุมชนบ้านหนองช้าง โดยใช้กระบวนการ AIC การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การประชุมกลุ่ม และการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ด้านบริบทชุมชน ประกอบด้วยผู้นำทางธรรมชาติ ผู้นำทางการ ผู้อาวุโสในชุมชน ประธานกลุ่มและองค์กรต่าง ๆ ในชุมชน เจ้าหน้าที่สถานีอนามัย เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล และผู้เข้าร่วมเวทีปรับกระบวนการทัศนได้แก่ ประชาชนในหมู่บ้าน หมู่ที่ 7 อำเภอลำดอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยการแบ่งกลุ่มภายในหมู่บ้านออกเป็น 4 กลุ่ม และเลือกเอาตัวแทนของแต่ละกลุ่มจำนวน 45 คน การปรับกระบวนการทัศนประกอบด้วย ขั้นตอนต่าง ๆ 5 ขั้นตอน คือ ชี้นำ ชี้นำเข้าใจสถานการณ์และสภาพที่แท้จริง ชี้นำกำหนดสภาพที่มุ่งหวัง ชี้นำหาแนวทางสู่ชุมชนที่มุ่งหวัง และชี้นำกำหนดแผนงานสู่ชุมชนพึ่งตนเองทางสุขภาพ ผลการวิจัย และสรุปผลการวิจัยไว้ดังนี้

ผลจากการปรับกระบวนการทัศน์โดยใช้กระบวนการ AIC ตามขั้นตอนต่างๆ ทั้งหมด 5 ขั้นตอนนั้น ทำให้สมาชิกชุมชนผู้เข้าร่วมกระบวนการเกิดจินตนาการด้านสุขภาพใหม่ โดยเปลี่ยนจากการคิดว่า สุขภาพเป็นเรื่องการเจ็บป่วย (ill Health) และต้องพึ่งหมอฟังโรงพยาบาล เป็นเรื่องสุขภาพในทิศทางบวก (Good Health) และสะท้อนความคิดออกมาจนกลายเป็นอุดมการณ์ของชุมชน เป็นแนวทางเป็นแผนปฏิบัติการและโครงการสู่การเป็นชุมชนไม่พึ่งพาระบบบริการสุขภาพ

Thesis Title	Paradigm Shift on Health Care System Reliance at Ban Nong Chang Community, Hang Dong District, Chiang Mai Province		
Author	Miss Chompoonut Bunruksa		
M.Ed.	Health Promotion		
Examining Committee	Assoc. Prof. Anek	Changnoi	Chairman
	Lect. Chutarat	Borwornsin	Member
	Assoc. Prof. Manus	Yodcome	Member

Abstract

The Purpose of this qualitative research was to shift a paradigm on health care system reliance at Ban Nong Chang community. The data were collected from the community leaders, the elderly, the public health officers and the people in this community through in-depth interview, focus group discussion, participating and non-participating observation. Forty-five participants in paradigm shift process were selected from these 4 groups in Ban Nong Chang community. The AIC technique, including appreciation, influence, and control process, was the instrument for paradigm shift.

The results of this research revealed that the participated had new health imagination from ill health to good health and created ideal and vision to methods and planing for community independence from health care system.